

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ІНОЗЕМНОЇ ФІЛОЛОГІЇ ТА СОЦІАЛЬНИХ КОМУНІКАЦІЙ
КАФЕДРА ЖУРНАЛІСТИКИ ТА ФІЛОЛОГІЇ

**ХІІІ Всеукраїнська
науково-практична конференція**

**ЖУРНАЛІСТСЬКА ОСВІТА
В УКРАЇНІ:
СВІТОВІ ПРОФЕСІЙНІ СТАНДАРТИ**

Суми, 11-12 травня 2017 р.

Отже, газета «День» є візуально насиченою, цікавою. Більшість матеріалів повністю або частково відповідають темі заголовка і поданого до нього матеріалу.

Список літератури

1. Холанд П. Фотожурналистика. Прямое обращение к взгляду?. Фотография и пресса. // Медиа. Введение: Учебник для студентов вузов, обучающимся по гуманитарно-социальным специальностям и специальностям "Связи с общественностью" и "Реклама" / За редакцією. А. Бриггза, П. Кобли. - переклад Ю. Никуличева. - М., 2010.
2. Картер М. Современный дизайн газет / М. Картер [Электронный ресурс]. – Режим доступу: <http://evartist.narod.ru>
3. Черняков Б. І. Зображальна журналістика як предмет і як об'єкт журналістикознавчого дослідження / Б. І. Черняков – К., 1998.

Наук. керівник – Л.М. Дудченко, к. н. із соц. ком, ст. викл.

ПРОБЛЕМИ РЕЛІГІЇ НА СТОРІНКАХ РЕГІОНАЛЬНИХ ЗМІ

Катерина Масько,
студентка 3 курсу СумДУ, ЖТдн-44п

У статті розглядаються особливості висвітлення релігійної тематики на шпальтах місцевої газети «Відомості Чернігівщини».

Ключові слова: газета, контент, жанр, якість інформації, релігійна тематика.

PROBLEMS OF RELIGION ON PAGES OF REGIONAL MEDIA

Katerina Masko,
3rd year student Sumy State University, ZhTdn-44p

In the article the peculiarities of lighted of religious themes on the pages of regional newspaper "Vedomosti Chernyhovschyny" are being studied.

Key words: newspaper, content, genre, quality of information, religious theme.

Регіональні ЗМІ відіграють важливу роль в інформуванні населення, у формуванні громадської думки, а також у розвитку різних сфер суспільства. Тож для регіональних видань, безумовно, дуже важливим є глибоке висвітлення всіх аспектів і сторін суспільного життя.

Проте в більшості регіональних видань зараз спостерігається нерівномірне розкриття більшості суспільно важливих тем. Так, наприклад, ЗМІ місцевого рівня часто нехтують таким аспектом громадського життя, як релігія. Матеріали релігійного характеру публікуються у виданнях нерегулярно і зазвичай їм не вистачає глибини висвітлення порушених проблем. Саме тому актуальною в наш час є проблема висвітлення релігії на сторінках регіональних ЗМІ.

Проблеми відображення релігійної тематики в засобах масової інформації досліджували такі науковці, як Ю. М. Комінко, А. Г. Смуць, Р. В. Кухарчук, А. А. Бойко, В. В. Перехейда тощо.

Ми ж маємо на *меті* шляхом дослідження випусків регіональної щотижневої газети «Відомості Чернігівщини», що вийшли друком протягом 2016 року, з'ясувати основні проблеми висвітлення релігійної тематики на сторінках світських періодичних видань масового призначення.

Об'єктом нашого дослідження стали повідомлення релігійної тематики, опубліковані у випусках газети «Відомості Чернігівщини» протягом 2016 року, а *предметом* – проблеми висвітлення релігії в регіональних ЗМІ. Основним методом було обрано контент-аналіз, оскільки він завдяки кількісно-якісній обробці інформації дає змогу глибоко розкрити проблему, не втрачаючи при цьому об'єктивності дослідження.

Зазначимо, що для аналізу ми обрали номери газети за цілий рік (52 випуски), оскільки повідомлення релігійної тематики публікуються в цьому виданні досить рідко. Тому для досягнення об'єктивності й глибини дослідження необхідне охоплення значної кількості матеріалів.

На першому етапі роботи ми розглянули тематику й змістове наповнення випусків газети «Відомості Чернігівщини» за 2016 рік і віднайшли в них повідомлення релігійної тематики. Зазначимо, що із 52 обраних нами випусків тема релігії розкривалася лише в 7 номерах видання, що становить лише 13,46% від загальної кількості номерів газети за 2016 рік, тоді як теми політики, економіки, культури та спорту висвітлюються у кожному із випусків. Такі результати свідчать про недостатню увагу обраного нами ЗМІ до теми релігії.

Наступним етапом нашого дослідження став аналіз повідомлень релігійної тематики в контексті кожного із 7 відібраних нами номерів. Для початку визначимо обсяг релігійних повідомлень щодо загальної кількості повідомлень у номерах. Зазначимо, що в кожному із випусків опубліковано в середньому 16 матеріалів, серед яких лише один торкається теми релігії. Таким чином, релігійні матеріали становлять у середньому лише 6,25% від загального обсягу номеру видання. Ці дані засвідчують недостатню увагу газети «Відомості Чернігівщини» до публікацій на релігійні теми як одну із основних проблем релігії у ЗМІ.

На окрему увагу заслуговує тематика та календарний розподіл релігійних повідомлень у газеті «Відомості Чернігівщини». Для цього розглянемо детальніше заголовки цих матеріалів та дати їх публікації.

Різдвяна ніч у Густині (13.01.2016) – тема: святкування Різдва в Густинському монастирі; ідея – передати святкову атмосферу в храмі, а також урочистість події та її важливість для віруючих[1];

Зустрінемося у Густині!.. (22.06.2016) – тема: святкування Дня Святої Трійці; ідея – передати урочистість події та її важливість для віруючих[1];

Владика Іринеї молився за мир в Україні (13.07.2016) – тема: святкування дня Різдва Святого Іоанна й урочиста молитва за Україну; ідея – занепокоєння духовенства щодо конфлікту в АТО, побажання скорішого його розв'язання[1];

Чверть століття, як відродився Спасо-Преображенський собор (17.08.2016) – тема: святкування річниці відновлення Спасо-Преображенського собору; ідея – Спасо-Преображенський собор як важлива архітектурна пам'ятка міста та осередок духовного життя Чернігівщини [1];

Шануючи святителя Іоасафа (21.09.2016) – тема: заходи на вшанування пам'яті святителя Іоасафа; ідея – роль Іоасафа в розвитку духовності в Україні, а також важливість віри у складний для нашої держави час[1];

Під заступництвом Пелагеї (26.10.2016) – тема: вшанування пам'яті преподобної Пелагеї; ідея – роль Пелагеї в розвитку духовності на Чернігівщині та в захисті місцевих храмів [1];

Ікона «Скорботна» зцілює та розраджує (09.11.2016) – тема: вшанування ікони Божої Матері; ідея – цілющі та чудодійні властивості ікони та важливість віри для духовного й фізичного стану людини [1].

Як бачимо, серед цих повідомлень переважають теми релігійних свят та вшанування святих. Окрім того, усі такого типу публікації подані в інформаційних жанрах і мають подієвий характер. Натомість матеріали аналітичних і художньо-публіцистичних жанрів серед розглянутих публікацій відсутні.

Ще однією рисою проаналізованих повідомлень є їх новинний характер, тобто релігійна тематика подається як новини, що надає цим публікаціям певного відтінку світськості та масовості. До того ж у більшості цих повідомлень відсутня канонічність, притаманна релігійним текстам. Проте все ж таки в усіх текстах наявна ідея важливості віри для людини, а також ідея поваги до православних храмів і святинь, що є основою будь-якого релігійного тексту.

Таким чином, дослідивши повідомлення релігійної тематики, опубліковані на сторінках регіонального видання «Відомості Чернігівщини» за 2016 рік, ми виявили низку проблем у висвітленні цього сегменту суспільного життя в ЗМІ. Значним недоліком, на нашу думку, є недостатня увага преси до питань релігії, що негативно впливає на рівень інформованості суспільства щодо цієї теми. Також у регіональних періодичних виданнях не спостерігаємо жанрової різноманітності публікацій на релігійну тематику: використовуються виключно інформаційні жанри, тоді як матеріали про релігію в аналітичних і художньо-публіцистичних жанрах взагалі не представлені у випусках досліджуваного нами видання. Особливістю такого типу публікацій у регіональних ЗМІ є певний відтінок світськості та масовості, зумовлений потребами читачької аудиторії видання. З одного боку, це сприяє зацікавленню читачів такими публікаціями та розумінню висвітлених тем, з іншого – повідомлення не можуть вважатися суто релігійними.

Отже, висвітлення теми релігії на сторінках регіональних періодичних видань має низку проблем, зокрема одноманітність подачі жанрів та невелика кількість таких матеріалів у ЗМІ. Розв'язання цих проблем сприятиме розвитку регіональних періодичних видань, підвищенню рівня освіченості та духовності громадян.

Список літератури

1. Відомості Чернігівщини. – Прилуки, 2016. – № 2, 25, 28, 33, 38, 43, 45.
2. Комінко Ю. М. Релігійна тематика на сторінках провідних загальнонаціональних видань / Ю. М. Комінко // Наукові записки ін-ту журналістики. – 2006. – Т. 22. – С. 69-74.
3. Комінко Ю. М. Функціонально-стилістичні особливості публікацій на релігійну тематику в сучасній вітчизняній пресі / Ю. М. Комінко [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://journalib.univ.kiev.ua/index.php?act=article&article=1546>
4. Смуць А. Г. Жанрова специфіка програмного наповнення православних телеканалів / А. Г. Смуць // Наукові записки Інституту журналістики. – Т. 53. — Київ, 2013. – с. 91-94.
5. Смуць А. Г. Поняття «релігійна журналістика» та висвітлення новин на християнську тематику у вітчизняних електронних ЗМІ / А. Г. Смуць // Теле- та радіожурналістика. – Вип. 12. – Львів, 2013, с. 386-394.

Наук. керівник – О. Г. Ткаченко, д. філол. н, проф.

**ОСОБЛИВОСТІ ВИСВІТЛЕННЯ НАУКОВОЇ ТЕМАТИКИ
НА САЙТІ СУМСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО УНІВЕРСИТЕТУ**